

Еколого-пірологічна небезпека спалювання лучної рослинності

*Гапало А. І., ГУ ДСНС України у Львівській області,
Попович В. В., доцент, Львівський державний університет безпеки
життєдіяльності*

Загальновідомо, що спалювання лучної рослинності, опалого листя чи лісової підстилки є чинником погіршення рівня екологічної безпеки регіону і може призвести до виникнення ландшафтних та лісових пожеж. На ділянках ландшафту чи лісових масивів, де пройшов фронт полум'я природні фітомеліоративні процеси протікають повільно, а не рідко й не відбуваються взагалі через знищення вогнем гумусу. Пожежі в природних екологічних системах завдають величезну шкоду ґрунтам, рослинному і тваринному світу, а також забруднюють довкілля та шкодять здоров'ю людей.

Питаннями горіння лучної рослинності та лісової підстилки займалися багато вчених, серед яких такі відомі українські науковці як Кузик А. Д., Кучерявий В. П., Свириденко В. Є., Ворон В. П., Зібцев С. В. та ін.

Надзвичайно небезпечним наслідком від спалювання лучної рослинності є горіння сміттєзвалищ. Нерідко пожежі сміттєзвалищ виникають саме від такого джерела запалювання. Загальновідомо, що продукти горіння твердих побутових відходів згубно впливають на здоров'я людей.

Слід відмітити, що до складу продуктів горіння рослин входять чадний газ, важкі метали, канцерогенні сполуки, також з продуктами горіння решток рослинності у повітря вивільняються діоксини – одні з найотрутіших речовин. Досліджено, що при згорянні 1 т рослинних решток у повітря вивільняється біля 9 кг мікрочастинок диму.

Під час туманів продукти горіння рослинних решток утворюють «смог» (мікрочастинки, що виділяються при неповному згоранні відходів, зв'язані з водяною парою), який надзвичайно шкідливий для організму людини. До складу продуктів горіння входить бензапірен, який є високотоксичною речовиною, що здатна викликати онкологічні захворювання, генні мутації. Вченими доведено, що у димі від багаття міститься у 350 разів більше бензапірену, аніж у димі від сигарет.

Спалювання лучної рослинності є прямим порушенням законодавства, а саме: статті 50 Конституції України, статей 9 та 12 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», статті 16 Закону України «Про охорону атмосферного повітря», пунктів 3.6.14 і 3.7.4. «Правил утримання жилих будинків та прибудинкових територій», пунктів 3.6 та 6.4.2. «Правил утримання зелених насаджень у містах та інших населених пунктах України», Закону України «Про благоустрій в населених пунктах», а також ряду підзаконних актів.

Для запобігання спалювання лучної рослинності населенням слід активно проводити агітаційну та роз'яснювальну роботу щодо недопущення таких випадків та заходи протипожежної профілактики. При виявленні порушень слід застосовувати адміністративний вплив.